

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Opet Petrolcülük Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

A. Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Opet Petrolcülük Anonim Şirketi'nin ("Opet" veya "Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2017 tarihli konsolide bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

BJK Plaza, Süleyman Seba Caddesi No:48 B Blok Kat:9 Akaretler Beşiktaş 34357 İstanbul-Turkey

T: +90 212 326 6060, F: +90 212 326 6050, www.pwc.com.tr

Mersis Numaramız: 0-1460-0224-0500015

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konuları

Konunun denetimde nasıl ele alındığı

Finansal Yatırımlar

Opet, Enerji Yatırımları A.Ş.'nin ("EYAŞ") %3 oranında hissesine sahip olup, EYAŞ TMS 39 "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" uyarınca satılmaya hazır finansal varlık olarak değerlendirilmiş ve konsolide finansal tablolarda 507.991 TL tutarındaki gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilmiştir. EYAŞ, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin ("Tüpraş") %51 oranında hissesine sahip olup, Tüpraş ise Opet'in %40 oranında hissesine sahiptir. Eyaş'ın gerçeğe uygun değeri gelir yaklaşımı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş nakit akışları ile hesaplanmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla söz konusu gerçeğe uygun değer çalışması Opet ve Tüpraş yönetimlerinin onayladığı on yıllık bütçelere dayanan TL ve ABD Doları cinsinden vergi öncesi nakit akış tahminlerinin yer aldığı bütçeler temel alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu ABD Doları cinsinden tutarlar yılsonu döviz kurundan TL'ye çevrilmiştir.

Gerçeğe uygun değerden taşınan EYAŞ'ın konsolide finansal tablolar açısından önem arz etmesi, gerçeğe uygun değer çalışmasında nakit akışlar, büyüme oranı, iskonto oranı gibi önemli tahmin ve varsayımların kullanılması ve söz konusu tahmin ve varsayımların gelecekte beklenen piyasa koşullarına duyarlı olması denetimimiz açısından önemli bir konudur.

Denetimimiz sırasında söz konusu gerçeğe uygun değer çalışması ile ilgili aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:

- Gerçeğe uygun değer çalışmasında kullanılan ileriye dönük nakit akış tahminlerinin Opet ve Tüpraş yönetimi tarafından onaylanan bütçelerle uygunluğu kontrol edilmesi,
- Hazırlanmış nakit akış tahminlerinin geçmiş finansal performans sonuçları ile karşılaştırılarak makul olup olmadığının değerlendirilmesi,
- Değerleme uzmanlarımızla birlikte, iskonto edilmiş nakit akışları hesaplama modelinin kurgusu ve matematiksel doğruluğunun kontrol edilmesi,
- Gerçeğe uygun değer çalışmasında kullanılan uzun vadeli büyüme oranı ve iskonto oranı gibi önemli varsayımların, değerlendirme uzmanlarımız da dahil edilerek, makul olup olmadığının değerlendirilmesi,
- Kullanılan varsayımların piyasa şartlarına duyarlılığına ilişkin analizlerin kontrol edilmesi,
- Tespit edilen gerçeğe uygun değer tutarının konsolide finansal tablolara doğru bir biçimde yansıtıldığının ve dipnotlarda yer alan açıklamalardaki bilgilerin, tahminlerin ve

Kilit denetim konuları**Konunun denetimde nasıl ele alındığı**

Finansal yatırımlara ilişkin muhasebe politikaları Not 2.5'te, finansal yatırımların tutarına ilişkin bilgiler Not 7'de, gerçeğe uygun değer çalışmasına ait önemli muhasebe tahmin ve varsayımlarına ilişkin açıklamalar Not 2.8'de yer almaktadır.

duyarlılık analizlerinin TMS'ler açısından uygun şekilde gösterilip gösterilmediğinin kontrol edilmesi.

Çalışmalarımızın sonucunda, EYAS'ın gerçeğe uygun değerinin hesaplanmasının denetiminde önemli bir bulgumuz olmamıştır.

4. Diğer Husus

Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolarının denetimi başka bir bağımsız denetim firması tarafından yapılmış, söz konusu bağımsız denetim firması tarafından hazırlanan 24 Şubat 2017 tarihli bağımsız denetim raporunda olumlu görüş verilmiştir.

5. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

6. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup’un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup’un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup’un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
2. TTK'nın 402. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Ediz Günel, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 12 Şubat 2018

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE BİLANÇOLAR.....	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI.....	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI.....	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR.....	6-58
NOT 1 ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	7-22
NOT 3 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	22
NOT 4 FİNANSAL BORÇLANMALAR	23
NOT 5 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	24-25
NOT 6 STOKLAR	25-26
NOT 7 FİNANSAL YATIRIMLAR	26
NOT 8 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	27-28
NOT 9 MADDİ DURAN VARLIKLAR	29-31
NOT 10 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	31-32
NOT 11 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER.....	32
NOT 12 DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	32-33
NOT 13 ERTELENMİŞ GELİRLER.....	33
NOT 14 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR.....	33
NOT 15 KARŞILIKLAR	33-35
NOT 16 TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	35-36
NOT 17 TÜREV ARAÇLAR.....	37
NOT 18 ÖZKAYNAKLAR	37-38
NOT 19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	38-40
NOT 20 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	40
NOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ.....	41
NOT 22 PAZARLAMA GİDERLERİ	41
NOT 23 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER.....	42
NOT 24 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER.....	42
NOT 25 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ.....	43
NOT 26 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	43-50
NOT 27 HİSSE BAŞINA KAZANÇ	50
NOT 28 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	50-57
NOT 29 FİNANSAL ARAÇLAR GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR	57-58

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.**31 ARALIK 2017 VE 2016 TARİHLERİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE BİLANÇOLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
VARLIKLAR			
Nakit ve nakit benzerleri	3	76.828	112.230
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	5, 26	107.157	52.884
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	5	2.192.934	1.872.231
Stoklar	6	1.070.762	727.432
Peşin ödenmiş giderler	11	230.917	184.645
Diğer dönen varlıklar	12	123.841	108.408
Dönen varlıklar		3.802.439	3.057.830
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	5	123.634	120.188
Finansal yatırımlar	7	513.121	427.701
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	8	421.875	269.751
Maddi duran varlıklar	9	873.811	848.096
Maddi olmayan duran varlıklar	10	102.561	109.012
Peşin ödenmiş giderler	11	522.663	472.126
Diğer duran varlıklar	12	46.455	1.350
Duran varlıklar		2.604.120	2.248.224
Toplam varlıklar		6.406.559	5.306.054

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

31 ARALIK 2017 VE 2016 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli borçlanmalar	4	1.014.755	1.109.187
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	4	173.370	154.218
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	5, 26	1.061.498	683.288
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	5	104.602	69.635
Diğer borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		13.188	10.739
Ertelenmiş gelirler	13	26.357	23.691
Dönem karı vergi yükümlülüğü	19	13.321	13.010
Türev araçlar	17	27.451	43.652
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	14	31.527	27.391
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		1.171	1.068
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	15	17.869	17.710
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	237.022	252.761
Kısa vadeli yükümlülükler		2.722.131	2.406.350
Uzun vadeli borçlanmalar	4	1.109.529	854.018
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	26	122.569	128.256
Ertelenmiş gelirler	13	46.957	48.639
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	15	11.183	12.023
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	19	70.431	47.968
Diğer uzun vadeli yükümlülükler		91	14.242
Uzun vadeli yükümlülükler		1.360.760	1.105.146
ÖZKAYNAKLAR			
Ödenmiş sermaye	18	150.000	150.000
Sermaye düzeltme farkları	18	16.829	16.829
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler/(giderler)			
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları/(kayıpları)			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)		(2.876)	(4.654)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler/(giderler)			
- Yabancı para çevrim farkları		61.025	54.022
- Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan kazançlar/(kayıplar)		386.832	307.621
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18	141.908	125.158
Geçmiş yıllar karları	18	953.832	747.142
Net dönem karı		616.118	398.440
Toplam özkaynaklar		2.323.668	1.794.558
Toplam kaynaklar		6.406.559	5.306.054

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
KAR VEYA ZARAR KISMI			
Hasılat	20	28.391.084	20.533.669
Satışların maliyeti (-)	20	(26.882.562)	(19.254.888)
Brüt kar		1.508.522	1.278.781
Genel yönetim giderleri (-)	21	(203.634)	(179.739)
Pazarlama giderleri (-)	22	(591.722)	(483.977)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	23	291.843	142.531
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	23	(287.138)	(201.409)
Esas faaliyet karı		717.871	556.187
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	24	17.347	14.317
Yatırım faaliyetlerinden giderler	24	(1.565)	(3.959)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	8	170.124	79.687
Finansman geliri/(gideri) öncesi faaliyet karı		903.777	646.232
Finansman gelirleri	25	25.622	18.667
Finansman giderleri	25	(188.848)	(186.191)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		740.551	478.708
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri	19	(124.433)	(80.268)
Dönem vergi gideri		(106.139)	(85.914)
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri		(18.294)	5.646
Dönem karı		616.118	398.440
Pay başına kazanç (Kr)		4,11	2,66
DİĞER KAPSAMLI GELİR			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)		1.778	(2.528)
		1.778	(2.528)
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar			
- Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirilme kazançları		83.380	107.726
- Yabancı para çevrim farklarındaki değişim		7.003	14.086
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Ertelenmiş vergi gideri		(4.169)	(5.386)
		86.214	116.426
DİĞER KAPSAMLI GELİR		87.992	113.898
TOPLAM DİĞER KAPSAMLI GELİR		704.110	512.338

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

			Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			Birikmiş karlar		
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	Yeniden değerleme ve sınıflandırma kazançları	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2016 itibarıyla bakiyeler	150.000	16.829	(2.126)	205.281	39.936	115.408	659.246	202.646	1.387.220
Transferler	-	-	-	-	-	9.750	87.896	(97.646)	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(2.528)	102.340	14.086	-	-	398.440	512.338
- Dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	398.440	398.440
- Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	(2.528)	102.340	14.086	-	-	-	113.898
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	(105.000)	(105.000)
31 Aralık 2016 itibarıyla bakiyeler	150.000	16.829	(4.654)	307.621	54.022	125.158	747.142	398.440	1.794.558
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiyeler	150.000	16.829	(4.654)	307.621	54.022	125.158	747.142	398.440	1.794.558
Transferler	-	-	-	-	-	16.750	206.690	(223.440)	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	1.778	79.211	7.003	-	-	616.118	704.110
- Dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	616.118	616.118
- Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	1.778	79.211	7.003	-	-	-	87.992
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	(175.000)	(175.000)
31 Aralık 2017 itibarıyla bakiyeler	150.000	16.829	(2.876)	386.832	61.025	141.908	953.832	616.118	2.323.668

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 VE 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONDOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		198.125	(247.271)
Sürdürülen faaliyetlerden dönem karı		616.118	398.440
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		361.571	380.672
Vergi geliri (gideri) ile ilgili düzeltmeler		124.433	80.268
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	9,10	95.877	87.704
Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	23	7.791	10.366
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		2.513	2.210
Diğer karşılıklar (iptalleri) ile ilgili düzeltmeler		(354)	(255)
Sektörel gereksinimler çerçevesinde ayrılan karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		7.611	7.098
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	25	(13.171)	(3.121)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	25	154.367	126.593
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar (kayıplar) ile ilgili düzeltmeler		(2.658)	2.695
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	8	(170.124)	(79.687)
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		3.296	12.589
Kar (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler		165.114	147.265
Kar payı (geliri) gideri ile ilgili düzeltmeler		(13.124)	(13.053)
Net işletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(683.195)	(934.192)
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki azalış (artış)		(331.940)	(678.869)
İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki azalış (artış)		(54.273)	(7.780)
Stoklardaki azalışlar (artışlar) ile ilgili düzeltmeler		(343.330)	(169.668)
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış (artış)		(261.923)	(186.118)
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış (artış)		(60.538)	(59.989)
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki artış (azalış)		34.967	(166.467)
İlişkili taraflara ticari borçlardaki artış (azalış)		372.523	198.269
İlişkili olmayan taraflara faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış)		2.449	6.391
Ertelenmiş gelirlerdeki artış (azalış)		984	476
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış (azalış)		4.136	377
Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış (azalış)		(30.049)	75.117
Türev yükümlülüklerdeki artış (azalış)		(16.201)	54.069
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		294.494	(155.080)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler		(1.575)	(1.573)
Vergi iadeleri (ödemeleri)		(105.828)	(76.156)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler		(7.098)	(5.815)
Diğer nakit girişleri (çıkışları)		18.132	(8.647)
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(70.228)	(95.782)
Alınan faiz		13.171	3.121
Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(80.811)	(72.651)
Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(44.353)	(73.466)
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		12.681	4.671
İştirakler ve/veya iş ortaklıkları pay alımı veya sermaye artırımı sebebiyle oluşan nakit çıkışları	8	(50.000)	(5.000)
Alınan temettüler	8,24	81.124	48.053
Diğer nakit girişleri (çıkışları)		(2.040)	(510)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(152.432)	388.113
Ödenen faiz		(130.342)	(89.123)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		39.996.815	36.765.927
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(39.843.905)	(36.183.691)
Ödenen temettüler		(175.000)	(105.000)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış		(24.535)	45.060
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		7.265	14.088
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		(17.270)	59.148
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		80.431	21.283
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri		63.161	80.431

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 1 - ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Opet Petrolcülük A.Ş. ("OPET" veya "Şirket") 1992 yılında Fikret Öztürk tarafından kurulmuştur. 2002 yılsonunda gerçekleşen hisse devri sonucunda Şirket bugün Öztürk Grubu ve Koç Grubu tarafından müşterek olarak yönetilmektedir. Şirket'in ana faaliyet konusu her türlü petrol ürünlerini yurtiçi ve yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmaktır.

Opet, bağlı ortaklıkları ve iş ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri akaryakıt dağıtım sektörü altında toplanmıştır.

Opet'in bağlı ortaklıkları ile iş ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı ortaklıklar	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Opet Trade BV	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye Halinde Opet Trade (Singapore) Pte. Ltd.	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet International Limited ("Opet International")	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti

İş ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Aralık 2017 tarihinde 857'dir (31 Aralık 2016: 800).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Opet Petrolcülük A.Ş.
Barbaros Mah. Gelincik Sk. N.4-A
Ataşehir, İstanbul

Finansal tabloların onaylanması

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 12 Şubat 2018 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları

Konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" (Tebliğ) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) / Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Şirket ve Türkiye'de kayıtlı olan bağlı ortaklıkları ve iş ortaklıkları, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (TTK), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar ve iş ortaklıkları kanuni finansal tablolarını faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak hazırlamıştır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış, kanuni kayıtlara TMS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.1.2 Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi ("fonksiyonel para birimi") kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Konsolide finansal tablolar, Şirket'in fonksiyonel, Grup'un raporlama para birimi olan TL kullanılarak sunulmuştur.

Grup şirketlerinin fonksiyonel para birimi raporlama para biriminden farklı ise, raporlama para birimine aşağıdaki şekilde çevrilir:

- Bilançodaki tüm varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihindeki döviz kuru kullanılarak çevrilir,
- Kar veya zarar tablosundaki gelir ve giderler dönemin ortalama döviz kuru kullanılarak çevrilir, ortalama döviz kurunun makul olmadığı durumlarda gelir ve giderler işlem tarihindeki kurlar kullanılarak çevrilir,
- Dönem başındaki net varlıkların yeniden çevrilmesi ve ortalama kur kullanılması sonucu ortaya çıkan kur farkları ayrı bir özkaynak kalemi olarak (yabancı para çevrim farkları) diğer kapsamlı gelir olarak takip edilir.

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

Grup, 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal tablolarını KGK tarafından yürürlüğe konulmuş olan TMS/TFRS ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınarak hazırlamıştır. KGK tarafından yayınlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler

a. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- TMS 7, "Nakit akış tabloları"ndaki değişiklikler"; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler finansal tablo okuyucularının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülük değişikliklerini değerlendirebilmelerine imkan veren ek açıklamalar getirmiştir. Değişiklikler UMSK'nın 'açıklama inisiyatifi' projesinin bir parçası olarak finansal tablo açıklamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair çıkarılmıştır.
- TMS 12, "Gelir vergilerdeki değişiklikler"; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Gerçekleşmemiş zararlar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesine ilişkin bu değişiklikler, gerçeğe uygun değerden ölçülen borçlanma araçları üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır.
- 2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.
- TFRS 12, "Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar"; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geçerli olmak üzere geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Bu değişiklik, özet finansal bilgiler haricinde TFRS 12'nin açıklama gerekliliklerinin satılmaya hazır olarak sınıflandırılan işletmelerdeki paylara uygulanacağını açıklığa kavuşturmaktadır.

b. 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla yayınlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- TFRS 9, "Finansal araçlar"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39'un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkilerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.
- TFRS 15, "Müşteri sözleşmelerinden hasılat"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika'da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler (Devamı)

- TFRS 15, "Müşteri sözleşmelerinden hasılat" standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asıl midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil edilmiştir.

Grup bayiler ile yaptığı kira sözleşmelerine istinaden peşin ödenen kira bedellerini kısa ve uzun vadeli peşin ödenmiş giderler olarak muhabeleştirmekte olup, söz konusu kira bedellerini sözleşme süresi boyunca eşit tutarlarda konsolide kar veya tablosunda pazarlama giderlerine yansıtmaktadır. Bayinin, hem istasyonun sahibi hem de işletmecisi olduğu durumda bahsi geçen peşin ödenmiş kiralardan TFRS 15 geçişi ile birlikte "Sözleşme varlığı" olarak muhasebeleştirilmesi öngörülmektedir. Bununla birlikte bayilere ödenen ve diğer dönen ve duran varlıklar altında muhasebeleştirilen avansların da "Sözleşme varlığı" olarak muhasebeleştirilmesi öngörülmektedir. Sözleşme varlıkları satış ile ilişkilendirilerek, satış gerçekleştikçe satıştan indirim olarak konsolide kar veya tablosunda muhasebeleştirilecektir. Grup yönetiminin söz konusu değişikliğin etkilerine ilişkin çalışmaları devam etmektedir.

- TFRS 4, "Sigorta Sözleşmeleri" standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 4'de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için 'örtülü yaklaşım (overlay approach)' ve 'erteleme yaklaşımı (deferral approach)' olarak iki farklı yaklaşım sunmaktadır. Buna göre:
 - Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında ortaya çıkabilecek olan dalgalanmayı kar veya zararda muhasebeleştirmek yerine diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirme seçeneğini sağlayacaktır ve
 - Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici olarak TFRS 9'u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hali hazırda var olan TMS 39, 'Finansal Araçlar' standardını uygulamaya devam edeceklerdir.
- TMS 40, "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacıyla değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün 'yatırım amaçlı gayrimenkul' tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler (Devamı)

- TFRS 2 'Hisse bazlı ödemeler' standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanının hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2'nin esaslarına bir istisna getirerek, bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- TFRS 1, "Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması", TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarını kaldırılmıştır.
- TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar"; bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin açıklık getirmiştir.
- TFRS Yorum 22, "Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.
- TFRS 9, "Finansal araçlar'daki değişiklikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın UMS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.
- TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar'daki değişiklikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki değişiklikler (Devamı)

- TFRS 16, "Kiralama işlemleri"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, 'Müşteri sözleşmelerinden hasılat' standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. En azından yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında pazarlıklara neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre biz sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.
- TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.
- TFRS 17, "Sigorta Sözleşmeleri"; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Grup, yukarıda yer alan değişikliklerin etkilerini değerlendirip geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.4 Muhasebe politikaları veya tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan muhasebe politikaları 31 Aralık 2016 tarihlerinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında kullanılan muhasebe politikaları ile tutarlıdır.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Gerektiğinde, bağlı ortaklıklar ve iş ortaklıkları ile ilgili muhasebe ilkeleri, Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına uygunluğun sağlanması için değiştirilmiştir. Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında uygulanan önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

a) Konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar, ana ortaklık Opet ile bağlı ortaklıklarının hesaplarını içerir. Konsolidasyon kapsamına dahil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında TMS/TFRS'ye uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bağlı ortaklıklar iktisap edildikleri tarih itibarıyla konsolidasyon kapsamına alınmış ve elden çıkarılma tarihi itibarıyla da konsolidasyon kapsamı dışında tutulmuştur.

Bağlı ortaklıklar

Opet, bir bağlı ortaklık ile olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri bağlı ortaklık üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda söz konusu bağlı ortaklığı kontrol etmektedir. Opet, bağlı ortaklığın ilgili faaliyetlerini, diğer bir ifadeyle bağlı ortaklığın getirilerini önemli ölçüde etkileyen faaliyetlerini yönetme imkânını hâlihazırda veren mevcut haklara sahip olduğunda, söz konusu bağlı ortaklık üzerinde güce sahiptir ve bununla birlikte, Opet'in başka bir şirketi kontrol edip etmediğinin değerlendirilmesinde dönüştürülebilir veya kullanılabilir potansiyel oy haklarının varlığı da göz önünde bulundurulur.

Bağlı ortaklıklar, yapılandırılmış kuruluşlar da dahil olmak üzere. Opet'in kontrolünün olduğu şirketlerdir ve kontrolün Opet'e geçtiği tarihten itibaren tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilirler. Kontrolün ortadan kalktığı tarih itibarıyla konsolidasyon kapsamından çıkarılırlar.

Bağlı ortaklıklara ait varlıklar, yükümlülükler, özkaynak kalemleri, gelir ve gider hesapları ile nakit akım hareketleri tam konsolidasyon yöntemi ile konsolide finansal tablolara dahil edilmiştir. Opet ve bağlı ortaklıklarının sahip olduğu payların kayıtlı değerleri ilgili özkaynaklar ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Opet ile bağlı ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında elimine edilmiştir.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Kontrol değişmeden bağlı ortaklıktaki sahiplik oranının değişmesi

Kontrol kaybıyla sonuçlanmayan kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler özkaynak olarak muhasebeleştirilir. Bu işlemler hissedarların hissedarlarla yaptığı işlemlerdir. Bağlı ortaklığın edinilen varlıklarının net defter değeri ile bu varlıkları edinmek için ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark özkaynakta muhasebeleştirilir. Kontrol gücü olmayan payların satışı sonucu oluşan kar veya zarar özkaynaklar altında gösterilir.

Bağlı ortaklıkların elden çıkartılması

Grup'un bağlı ortaklık üzerinde kontrolünün kaybolması durumunda, Grup'un bağlı ortaklık üzerindeki payları kontrolün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve defter değeri ile arasındaki fark kar veya zarar olarak kaydedilir. Gerçeğe uygun değer, müşterek yönetime tabi ortaklık ve finansal varlıklarda sahip olunan payların sonradan muhasebesinin yapılabilmesi amacıyla ilk alım değeridir. Buna ek olarak, bu şirketle ilgili daha önce diğer kapsamlı gelir olarak tanınan tutarlar ilgili varlık ya da yükümlülükler Grup tarafından elden çıkarılmış gibi muhasebeleştirilir. Bu daha önce diğer kapsamlı gelir olarak tanınan tutarların kar ve zarar olarak sınıflandırılması gerektiği anlamına gelebilir.

Bağlı ortaklıkların oy hakları ve etkin ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Opet Trade BV	100,00	100,00	100,00	100,00
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore Pte. Ltd.	100,00	100,00	100,00	100,00
Opet International Ltd.	100,00	100,00	100,00	100,00

İş ortaklıkları

İş ortaklıkları, Grup'un müşterek kontrolüne sahip olduğu işletmelerdir. Müşterek kontrol, bir anlaşma üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrol, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumda vardır. Özkaynak yöntemine göre, iş ortaklıkları başlangıçta elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilir. Edinme tarihinden sonra ise, yatırımcının yatırım yapılan işletmenin kar veya zararındaki payı yatırımın defter değeri artırılarak ya da azaltılarak konsolide finansal tablolara yansıtılır. İş ortaklıklarındaki zarar payları, yapılan yatırımlardan fazla ise; Grup, yükümlülüklerle maruz kalmadığı ya da iş ortaklıkları adına ödemeler yapmadığı takdirde ilave zararlar kayıtlara alınmaz.

İş ortaklıklarının oy hakları ve ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin Ortaklık payı (%)	Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	50,00	50,00	50,00	50,00
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	50,00	50,00	50,00	50,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	50,00	50,00	50,00	50,00
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	50,00	50,00	50,00	50,00
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	33,00	33,00	33,00	33,00
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	25,00	25,00	25,00	25,00

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

b) Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri konsolide bilançoda maliyet değerleri ile yansıtılmaktadırlar. Nakit ve nakit benzerleri, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip, değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

c) Ticari alacaklar ve değer düşüklüğü karşılığı

Grup tarafından bir alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar ilk olarak gerçeğe uygun değerleriyle kaydedilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz yöntemi kullanılarak, varsa değer düşüklüğü karşılığı düşüldükten sonra iskonto edilmiş maliyeti üzerinden muhasebeleştirilir.

Grup, ödenmesi gereken tutarları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek tutarlar da dahil olmak üzere beklenen nakit girişlerinin, başlangıçta oluşan alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen cari değeridir.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek diğer faaliyet gelirlerine kaydedilir.

d) İlişkili taraflar

Konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, üst düzey yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar ile Koç Topluluğu şirketleri, ilişkili taraflar olarak kabul edilmişlerdir.

e) Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlemektedir.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

f) Finansal yatırımlar

Tüm finansal varlıklar, ilk kaydedilişlerinde işlem maliyetleri dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden değerlendirilir. Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar, kısa vadeli olarak kar amacıyla elde tutulmadıkça veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Grup her bilanço tarihinde bir ya da bir grup finansal varlığında değer düşüklüğü olduğuna dair objektif bir kanıtın olup olmadığını değerlendirir. Finansal araçların satılmaya hazır olarak sınıflandırılması durumunda, gerçeğe uygun değer elde etme maliyetinin altına önemli derecede düşmesi veya gerçeğe uygun değer uzun süreli bir düşüş eğiliminde bulunması, menkul kıymetlerin değer düşüklüğüne maruz kalıp kalmadığını değerlendirmede dikkate alınır. Eğer satılmaya hazır finansal varlıklar için bu tür bir kanıt mevcutsa, özkaynaklardan dönemin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna transfer edilerek kümülatif net zarar, elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değer arasındaki farktan, bu finansal varlığa ilişkin daha önce kar veya zararda muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer zararları düşülmek suretiyle hesaplanır ve dönemin kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar bir değer düşüklüğü olmadığı durumda dönem sonuçları ile ilişkilendirilmeden finansal varlığın konsolide finansal tablolardan çıkarıldığı tarihe kadar doğrudan diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir. Satılmaya hazır finansal varlıklar konsolide finansal tablolardan çıkarıldıklarında, diğer kapsamlı gelir tablosunda takip edilen ilgili kar ve zararlar konsolide kar veya zarar tablosuna transfer edilir.

Aktif bir piyasada kote olmayan finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri değerlendirme teknikleri kullanılarak belirlenir. Bu değerlendirme teknikleri, piyasa koşullarına uygun güncel işlemleri veya esasen benzer diğer yatırım araçlarını baz almayı ve yatırım yapılan şirkete özgü şartları dikkate alarak iskonto edilmiş nakit akım analizlerini içerir.

Aktif bir piyasada kote olmayan ve gerçek değeri alternatif değerlendirme yöntemleriyle güvenilir bir şekilde ölçülemeyen satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış olan finansal varlıklar, maliyet değeriyle ölçülmektedir. Bu finansal varlıkların taşıdığı değerler her bilanço tarihinde değer düşüklüğü karşılığı için yeniden incelenmektedir.

g) Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar elde etme maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü düşüldükten sonraki net değeri ile gösterilmektedir. Amortisman, maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır.

Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Yıllar
Binalar	11-50
Yer altı ve yer üstü düzenleri	15-50
Makine ve teçhizat	7-50
Motorlu taşıtlar	10-20
Döşeme ve demirbaşlar	15-50
Diğer	9-20

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Faydalı ömürler düzenli olarak gözden geçirilir ve gerekli düzenlemeler ilgili raporlama dönemlerinde yapılır.

Müteakip maliyetler, gelecekteki ekonomik yararların Grup'a aktarılmasının muhtemel olması ve güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda ilgili varlığın kayıtlı değerine dahil edilir veya uygunsa, ayrı bir varlık olarak muhasebeleştirilir. Değiştirilen parçaların kayıtlı değeri bilanço dışı bırakılır. Diğer tüm onarım ve bakım maliyetleri oluştuğu tarihte gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın gerçeğe uygun değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler.

h) Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, haklar ve yazılımlardan oluşmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar iktisap maliyetleri üzerinden kaydedilir ve tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile itfa edilir. Maddi olmayan duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Yıllar
İstasyon kullanım hakları	5
Yazılım	5-20
Diğer haklar	5-10

Maddi olmayan duran varlıklar olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve bu inceleme sonunda maddi varlığın kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili maddi varlığın mevcut kullanım değeri ile net satış fiyatından yüksek olanı olarak kabul edilir.

i) Varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, ertelenmiş vergi varlıkları ve gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlıklar dışında kalan her varlık için her bir bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğünün olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Geri kazanılabilir tutar satışı gerçekleştirme maliyetlerinden arındırılmış makul değer ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akımlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. Nakit üreten birim diğer varlık veya varlık gruplarından büyük ölçüde bağımsız olarak sürekli kullanımından nakit girişi sağlanan en küçük ayrıştırılabilir varlık grubunu ifade etmektedir.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek ve varlığın hiç değer düşüklüğü muhasebeleştirilmemiş şekilde amortismanına tabi tutulmaya devam edilerek bulunacak net defter değerini arttırmayacak şekilde geri çevrilir ve gelir olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

j) Banka kredileri ve borçlanma maliyetleri

Banka kredileri alındıkları tarihlerde işlem maliyetleri düşürülmüş gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınırlar. Müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleriyle değerlendirir ve işlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kar veya zarar tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda satın alınması, yapımı veya üretimi ile ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde konsolide kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

k) Finansal kiralama ve faaliyet kiralamaları

Grup - kiracı olarak

Faaliyet kiralaması

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve faydaların tamamının devredilmediği kiralama faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır. Faaliyet kiralaması olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kar veya zarar tablosuna gider olarak kaydedilir.

l) Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Dönemin vergi karşılığı, cari yıl vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir. Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir.

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan yatırım indirimi istisnasından oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumundan ertelenen vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

m) Çalışanlara sağlanan faydalar/Kıdem tazminatı karşılığı

i. Tanımlanan fayda planı:

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup çalışanlarının en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak emekliye ayrılması durumunda, ilişkisi kesilmesi halinde, vefat veya askerlik hizmetleri için çağırılması durumunda, Şirket'in kanuni bir zorunluluğu olarak Türk İş Kanunu'nun gerektirdiği gibi hesaplanan kıdem tazminatının bugünkü tahmini değerini yansıtmaktadır.

Tanımlanmış emeklilik fayda planlarının aktüeryal tahminlere göre belirlenen bugünkü değeri dikkate alınarak ayrılan karşılık tutarı öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak hesaplanır. Tüm aktüeryal kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar ve iş ortaklıkları faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki düzenlemelere göre katkı payı öder ve bu katkı payları oluşukça giderleşir.

ii. Tanımlanan katkı planları:

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

n) Yabancı para çevrimi

Dönem içindeki yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihinde geçerli olan döviz kurları kullanılarak çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevriminden doğan kur farkı gelir ve giderleri konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

o) Hasılat

Mal satışı

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin satış iadelerinden ve satış ile ilgili vergilerden arındırılmış halidir. Faiz gelirleri zaman dilimi esasına göre gerçekleşir, geçerli faiz oranı ve vadesine kalan süre içinde etkili olacak faiz oranını dikkate alarak tahakkuk edecek olan gelir belirlenir.

İthal edilen malların satışı üzerinden hesaplanarak Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı'na beyan edildikten sonra ödenmesi gereken Özel Tüketim Vergisi'ne (ÖTV) ait muhasebe politikası, brüt ve net kar etkilenmeden satışlar ve satılan malın maliyeti üzerine eklenmesidir. 1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap dönemine ait satışlar ve satılan malın maliyetine dahil edilen ithal alımlardan kaynaklı ÖTV tutarı 4.904.669 TL'dir (2016: 4.425.097 TL).

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Faiz geliri

Satışların içerisinde önemli bir vade farkı bulunması durumunda, gerçeğe uygun tutar, gelecekte oluşacak tahsilatların finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Kira geliri

Kira gelirleri, kira sözleşmelerinin muhteviyatına göre tahakkuk bazlı muhasebeleştirilir. Grup'un depolarındaki tankların fazla kapasitelerinin kiralanması konusunda 3. şahıslarla kira sözleşmeleri mevcuttur.

Temettü geliri

Grup, temettü gelirlerini ilgili temettüyü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtmaktadır.

Navlun geliri

Navlun geliri, satılan ürünün müşterilere tesliminde tahakkuk bazlı muhasebeleşir ve bayilere faturalanır.

Teknik destek geliri

Teknik destek geliri, veri koruma hizmetinin bayileri verilmesiyle tahakkuk bazlı muhasebeleştirilir.

p) Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Karşılıklar Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğünün bulunduğu, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olduğu ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda konsolide finansal tablolara alınmaktadır.

Paranın zaman değerinin etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı; yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen ödemelerin bugünkü değeri olarak belirlenir. Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır. Söz konusu iskonto oranının vergi öncesi oran olması şarttır. Söz konusu iskonto oranı, gelecekteki nakit akımlarının tahminiyle ilgili riski içermez.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti Grup'un tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmekte ve konsolide finansal tablolara dahil edilmemektedir.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

r) Pay başına kazanç

Pay başına kazanç, ana ortaklığa ait net karın, dönem boyunca mevcut bulunan hisselerin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye’de şirketler mevcut hissedarlarına birikmiş karlardan ve özkaynak enflasyon düzeltmesi farkları hesabından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

s) Nakit akış tablosu

Konsolide nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları Grup’un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleri ile ilgili nakit akışları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

t) Ticari borçlar

Ticari borçlar, işletmenin olağan faaliyetleri için tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması zorunlu ödemeleri ifade etmektedir. Eğer ticari borçların ödenmesi için beklenen süre 1 yıl ya da daha kısa ise (ya da daha uzunsa ancak işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde ise), bu borçlar kısa vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar. Aksi halde, uzun vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar. Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle kayıtlara alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleri ile muhasebeleştirilir.

u) Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; dönem karına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, konsolide finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

v) Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar ilk olarak kayda alınmalarında gerçeğe uygun değerleri ile kaydedilir ve izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Türev araçlar, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişimlerden kaynaklanan tüm kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

y) Sermaye ve temettü borçları

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir. Temettü borçları, Şirket hissedarları tarafından kar dağıtımının onaylandığı dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

z) Netleştirme/Mahsup

İçerik ve tutar itibarıyla önem arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları ve fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplulaştırılarak gösterilir. İşlem ve olayların özünün mahsubu gerekli kılması sonucunda, bu işlem ve olayların net tutarları üzerinden gösterilmesi veya varlıkların değer düşüklüğü indirildikten sonraki tutarları üzerinden izlenmesi, mahsup edilmeme kuralının ihlali olarak değerlendirilmez.

2.6 İşletmenin Sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine uygun olarak hazırlamıştır. Grup Yönetimi, Grup'un faaliyetlerinin sürdürülebilirliği konusunda bir değerlendirme yapmış ve Grup'un yakın gelecekte faaliyetlerine devam edebilmesi için yeterli kaynaklara sahip olduğu sonucuna varmıştır. Bununla birlikte, Yönetim Grup'un faaliyetlerinin sürdürülebilirliği konusunda şüphe uyandırabilecek herhangi bir belirsizlik olduğunu düşünmemektedir.

2.7 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların yeniden düzenlenmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Grup, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosunu 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosu ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir. Grup, 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar, diğer kapsamlı gelir, özkaynak değişim ve nakit akış tablolarını, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide gelir, kapsamlı gelir, özkaynak değişim ve nakit akış tabloları ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

Finansal tabloların cari dönem sunumu ile ilgili uygunluk sağlanması için, gerektiği takdirde karşılaştırmalı rakamlar yeniden sınıflandırılır.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, raporlama dönemi itibarıyla raporlanan varlık ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlık ve yükümlülüklerin açıklanmasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların yönetim tarafından belirlenmesini gerektirmektedir. Muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları, geçmiş tecrübe, diğer faktörler ile o günün koşullarıyla gelecekteki olaylar hakkında makul beklentiler dikkate alınarak değerlendirilir. Bu tahmin ve varsayımlar, yönetimin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar, varsayımlarından farklılık gösterebilir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri

Grup Enerji Yatırımları A.Ş.'nin ("EYAŞ") %3 oranında hissesine sahiptir. Söz konusu finansal yatırım, satılmaya hazır finansal varlıklar altında sınıflanmış ve gerçeğe uygun değerden gösterilmiştir. Gerçeğe uygun değer değişimleri konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. EYAŞ'ın gerçeğe uygun değeri gelir yaklaşımı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş nakit akışları ile hesaplanmıştır. Bu hesaplama, Opet ve Tüpraş yönetimlerinin onayladığı 10 yıllık bütçelere dayanan TL ve ABD Doları cinsinden vergi öncesi nakit akış tahminlerini içermekte olup, kullanılan ABD Doları cinsinden tutarlar yılsonu döviz kurundan TL'ye çevrilmiştir. Söz konusu TL ve ABD Doları bazlı çalışmalarda, sırasıyla, uzun vadeli büyüme oranı %6 ve %2, iskonto oranı ise %14,79 ve %6 alınmıştır.

Uzun vadeli büyüme oranları 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, hesaplanan gerçeğe uygun değer 20.038 TL daha yüksek/düşük olacaktı. İskonto oranlar 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, hesaplanan gerçeğe uygun değer 58.058 TL daha düşük/yüksek olacaktı.

NOT 3 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kasa	16	25
Banka		
Vadesiz mevduat	52.623	69.340
Vadeli mevduat	10.522	11.066
Bloke mevduat	13.667	31.799
	76.828	112.230

Vadeli mevduatların tamamı 1 aydan kısa vadeye sahip olup, yıllık etkin faiz oranı TL mevduatları için %9,34'tür (31 Aralık 2016: %4,98).

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akış tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Nakit ve nakit benzerleri	76.828	112.230
Eksi: Bloke mevduatlar	(13.667)	(31.799)
	63.161	80.431

Bloke mevduat 937 TL tutarında kredi kartı alacakları (31 Aralık 2016: 16.666 TL) ve türev işlemler için bankalarda tutulan 12.730 TL tutarında nakit içermektedir (31 Aralık 2016: 15.133 TL).

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL BORÇLANMALAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli borçlanmalar	1.014.755	1.109.187
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	173.370	154.218
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	1.188.125	1.263.405
Uzun vadeli borçlanmalar	1.109.529	854.018
Toplam uzun vadeli borçlanmalar	1.109.529	854.018
Toplam finansal borçlanmalar	2.297.654	2.117.423

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Yıllık etkin faiz oranı (%)	TL	Yıllık etkin faiz oranı (%)	TL
Kısa vadeli borçlanmalar:				
TL krediler	0,11	1.014.755	1,59	1.109.187
		1.014.755		1.109.187
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:				
TL krediler	10,13	152.199	11,25	134.486
ABD Doları krediler	2,75	21.171	2,75	19.732
		173.370		154.218
Uzun vadeli borçlanmalar:				
TL krediler	12,91	1.088.358	12,13	814.553
ABD Doları krediler	2,75	21.171	2,75	39.465
		1.109.529		854.018

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
2018	-	662.125
2019	461.634	74.598
2020	317.965	117.295
2021	170.296	-
2022	159.634	-
	1.109.529	854.018

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	2.117.423	1.487.222
Kredilerden nakit girişleri	39.996.815	36.765.927
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	(39.843.905)	(36.183.691)
Faiz tahakkuklarındaki değişim	24.025	37.470
Kur farkları değişimi	3.296	10.495
31 Aralık itibarıyla	2.297.654	2.117.423

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 5 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacaklar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari alacaklar	2.345.699	2.022.855
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 26)	107.157	52.884
	2.452.856	2.075.739
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(130.191)	(120.079)
Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansman geliri	(22.574)	(30.545)
	2.300.091	1.925.115
Uzun vadeli ticari alacaklar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari alacaklar	123.634	120.188
	123.634	120.188

31 Aralık 2017 itibarıyla kısa vadeli ticari alacakların ortalama vadesi 3 aydan kısadır (31 Aralık 2016: 3 aydan kısa). Alacakların reeskontunda kullanılan ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %10,18'dir (31 Aralık 2016: %9,15).

Uzun vadeli ticari alacaklar vadesi 1 - 5 yıl arası olan çeklerden oluşmaktadır (31 Aralık 2016: 1 - 5 yıl).

Bilanço tarihi itibarıyla vadesi gelmemiş ticari alacakların gruplandırılması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Grup 1	39.916	65.173
Grup 2	24.035	34.369
Grup 3	1.289.860	1.384.480
Grup 4	415.963	201.244
	1.769.774	1.685.266

Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

Bilanço tarihi itibarıyla vadesi geçmiş ancak şüpheli alacak karşılığı ayrılmamış ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
3 aydan kısa	333.533	234.953
3 ile 12 ay arası	120.765	14.381
1 yıldan uzun	51.619	33.476
	505.917	282.810

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 5 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

Grup yönetimi, vadesini geçmiş ancak karşılık ayrılmayan alacak tutarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörmemektedir.

Şüpheli ticari alacak karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	120.079	119.115
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	7.791	10.366
Tahsilat sebebiyle konusu kalmayan karşılıklar	(3.016)	(4.785)
Tahsil edilemeyecek alacakların dönem içinde silinmesi	-	(17.576)
Yabancı para çevrim farkları	5.337	12.959
31 Aralık itibarıyla	130.191	120.079
Kısa vadeli ticari borçlar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari borçlar	118.184	75.240
İlişki taraflara ticari borçlar (Not 26)	1.061.498	683.288
	1.179.682	758.528
Eksi: Vadeli alımlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansman gideri	(13.582)	(5.605)
	1.166.100	752.923
Uzun vadeli ticari borçlar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlişki taraflara ticari borçlar (Not 26)	122.569	128.256
	122.569	128.256

NOT 6 - STOKLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari mallar	1.063.748	710.778
Mamuller	58	28
İlk madde ve malzeme	31	2.979
Yarı mamuller	6	-
Diğer stoklar	6.919	13.647
	1.070.762	727.432

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 6 - STOKLAR (Devamı)

Ticari malların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Beyaz ürünler	1.032.935	665.410
Siyah ürünler	30.813	45.368
	1.063.748	710.778

Satılan malın maliyeti içerisindeki stok maliyetleri 26.882.562 TL'dir (31 Aralık 2016: 19.254.888 TL).

NOT 7 - FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	İştirak oranı (%)	Tutar	İştirak oranı (%)	Tutar
Enerji Yatırımları A.Ş. ("EYAŞ")	3	507.991	3	424.611
Kuantag Nano	51	4.590	51	2.550
Tanı Pazarlama ve İletişim Hiz. A.Ş.	10	540	10	540
		513.121		427.701

Finansal yatırımların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	427.701	319.466
Gerçeğe uygun değer artışı	83.380	107.725
İlaveler	2.040	510
31 Aralık itibarıyla	513.121	427.701

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

NOT 8 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

	31 Aralık 2017	Ortaklık oranı (%)	31 Aralık 2016	Ortaklık oranı (%)
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	178.286	50	104.601	50
Opet-Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	133.230	50	79.844	50
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic.	100.252	50	76.356	50
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat A.Ş.	7.690	33	5.822	33
Nemrut Liman ve Boru İşletmeleri Nakliyat İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	3.474	25	3.477	25
OP-AY Akaryakıt Tic. Ltd. Şti.	(1.057)	50	(349)	50
	421.875		269.751	

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	269.751	220.064
Yatırımların kar veya zararlarından paylar	170.124	79.687
Sermaye artışı	50.000	5.000
Alınan temettü	(68.000)	(35.000)
31 Aralık itibarıyla	421.875	269.751

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların özet finansal bilgileri (etkin ortaklık payı öncesi) aşağıdaki gibidir:

THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam varlıklar	2.330.707	1.643.206
Toplam yükümlülükler	1.927.616	1.434.001
Satış gelirleri	5.899.096	4.096.099
Net dönem karı	285.510	116.839

Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat A.Ş.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam varlıklar	47.282	51.009
Toplam yükümlülükler	24.212	33.543
Satış gelirleri	19.598	11.098
Net dönem karı/(zararı)	5.623	(3.024)

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 8 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

OP-AY Akaryakıt Tic. Ltd. Şti.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam varlıklar	1.185	1.888
Toplam kaynaklar	3.305	2.593
Satış gelirleri	221	344
Net dönem zararı	(1.415)	(1.311)

Nemrut Liman ve Boru İşletmeleri Nakliyat İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam varlıklar	18.662	18.358
Toplam yükümlülükler	4.777	4.459
Satış gelirleri	-	-
Net dönem zararı	(14)	(19)

Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam varlıklar	301.363	214.419
Toplam yükümlülükler	100.868	61.717
Satış gelirleri	312.633	260.853
Net dönem karı	48.297	37.389

Opet-Aygaz Gayrimenkul A.Ş.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam varlıklar	505.645	397.675
Toplam yükümlülükler	239.185	237.988
Satış gelirleri	22.142	18.930
Net dönem karı	6.772	6.077

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT****KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 9 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2017	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2017
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	221.791	-	-	-	221.791
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	162.874	-	(165)	877	163.586
Binalar	148.932	216	-	2.414	151.562
Makine, tesis ve cihazlar	397.197	220	(142)	19.112	416.387
Taşıt araçları	15.160	1.083	(441)	-	15.802
Döşeme ve demirbaşlar	349.292	46.626	(3.135)	2.443	395.226
Yapılmakta olan yatırımlar	26.860	32.666	(11)	(32.176)	27.339
	1.322.106	80.811	(3.894)	(7.330)	1.391.693
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(51.492)	(1.745)	82	-	(53.155)
Binalar	(20.680)	(2.434)	-	-	(23.114)
Makine, tesis ve cihazlar	(208.048)	(17.765)	142	-	(225.671)
Taşıt araçları	(10.617)	(552)	172	-	(10.997)
Döşeme ve demirbaşlar	(183.173)	(23.824)	2.052	-	(204.945)
	(474.010)	(46.320)	2.448	-	(517.882)
Net defter değeri	848.096				873.811

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT****KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 9 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

	1 Ocak 2016	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2016
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	221.791	-	-	-	221.791
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	153.451	278	(347)	9.492	162.874
Binalar	143.762	1.179	-	3.991	148.932
Makine, tesis ve cihazlar	373.490	3.347	(2)	20.362	397.197
Taşıt araçları	14.545	1.441	(826)	-	15.160
Döşeme ve demirbaşlar	313.469	45.610	(12.371)	2.584	349.292
Yapılmakta olan yatırımlar	49.530	20.796	(1.179)	(42.287)	26.860
	1.270.038	72.651	(14.725)	(5.858)	1.322.106
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(50.199)	(1.396)	103	-	(51.492)
Binalar	(18.274)	(2.406)	-	-	(20.680)
Makine, tesis ve cihazlar	(191.394)	(16.654)	-	-	(208.048)
Taşıt araçları	(10.464)	(580)	427	-	(10.617)
Döşeme ve demirbaşlar	(171.407)	(21.032)	9.266	-	(183.173)
	(441.738)	(42.068)	9.796	-	(474.010)
Net defter değeri	828.300				848.096

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 9 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Yapılmakta olan yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İstasyon yatırımları	20.012	8.555
Dolum istasyonu yatırımları	7.327	18.305
	27.339	26.860

NOT 10 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2017	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2017
Maliyet:					
Haklar	300.182	40.647	(20.786)	7.330	327.373
Yazılımlar	18.429	3.706	-	-	22.135
	318.611	44.353	(20.786)	7.330	349.508
Birikmiş itfa payı:					
Haklar	(199.965)	(49.557)	12.209	-	(237.313)
Yazılımlar	(9.634)	-	-	-	(9.634)
	(209.599)	(49.557)	12.209	-	(246.947)
Net defter değeri	109.012				102.561
	1 Ocak 2016	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2016
Maliyet:					
Haklar	236.965	69.108	(11.749)	5.858	300.182
Yazılımlar	14.071	4.358	-	-	18.429
	251.036	73.466	(11.749)	5.858	318.611
Birikmiş itfa payı:					
Haklar	(163.641)	(45.636)	9.312	-	(199.965)
Yazılımlar	(9.634)	-	-	-	(9.634)
	(173.275)	(45.636)	9.312	-	(209.599)
Net defter değeri	77.761				109.012

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 10 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Haklar, kira sözleşmeleri çerçevesinde kiralanen istasyonların üst kullanım haklarını ifade eder.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar tablosunda maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait amortisman ve itfa giderlerinin, 83.111 TL tutarındaki (2016: 74.604 TL) kısmı satış ve pazarlama giderlerinde, 12.766 TL tutarındaki (2016: 13.100 TL) kısmı genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

NOT 11 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Peşin ödenen kiralar (*)	220.231	177.117
Verilen depozito ve teminatlar	10.686	7.528
	230.917	184.645
Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Peşin ödenen kiralar (*)	522.663	472.126
	522.663	472.126

(*) Peşin ödenen kiralar istasyonların arsa sahiplerine kira sözleşmeleri çerçevesinde yapılan kira ödemeleridir.

NOT 12 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Müşterilere verilen avanslar	106.338	77.966
Sözleşme yenilemeyen bayilerden alacaklar (*)	11.124	11.124
Peşin ödenen vergiler	82	64
Diğer	6.297	19.254
	123.841	108.408

(*) Grup, sözleşme yenilemeyen bayilerden tahsil edeceğini düşündüğü alacaklarını diğer dönen varlıklar altında muhasebeleştirmiştir.

Diğer kısa vadeli yükümlülükler	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek ÖTV	180.985	179.952
Ödenecek KDV	55.994	72.769
Diğer	43	40
	237.022	252.761

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 12 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Diğer duran varlıklar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Müşterilere verilen avanslar	45.000	-
Diğer	1.455	1.350
	46.455	1.350

NOT 13 - ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler:	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ertelenmiş gelirler (*)	24.554	21.918
Alınan hizmet avansları	1.803	1.773
	26.357	23.691

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler:	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ertelenmiş gelirler (*)	46.957	48.639
	46.957	48.639

(*) Aygaz, Opet ve bayi arasında imzalanan anlaşmaya göre Aygaz, Opet'in işlettiği istasyonlarda LPG satışı yapmaktadır. Anlaşma 5 yıllık bir süreyi kapsamakta ve istasyondaki LPG satış noktasının yapımı için katlanılan maliyetler Aygaz'a faturalanmaktadır. Bu tutar ertelenmiş gelir olarak muhasebeleşmekte ve

NOT 14 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Personele borçlar	17.911	15.638
Personel gelir vergisi stopajı	11.080	9.697
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	2.404	1.943
Diğer	132	113
	31.527	27.391

NOT 15 - KARŞILIKLAR

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar:	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kıdem tazminatı karşılığı	11.183	12.023
	11.183	12.023

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR (Devamı)

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, bir senesini doldurmuş olan ve ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 4.732,48 TL (31 Aralık 2016: 4.297,21 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İskonto oranı (%)	4,90	3,70
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	98,26	97,16

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçerli olan 5.001,76 TL üzerinden hesaplanmaktadır (1 Ocak 2017: 4.426,16 TL) (kıdem tavanı tutarları Türk Lirası olarak belirtilmiştir).

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	12.023	8.858
Faiz maliyeti	1.316	952
Hizmet maliyeti	1.197	1.258
Aktüeryal (kazanç)/kayıp	(1.778)	2.528
Ödenen tazminatlar	(1.575)	(1.573)
31 Aralık itibarıyla	11.183	12.023

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR (Devamı)

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dava karşılığı	8.306	7.950
EPDK katkı payı karşılığı	7.611	7.098
Puan karşılığı	1.711	2.662
Diğer	241	-
	17.869	17.710

EPDK katkı payı karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	7.098	5.815
Dönem gideri	7.611	7.098
Dönem içerisindeki ödemeler	(7.098)	(5.815)
31 Aralık itibarıyla	7.611	7.098

NOT 16 - TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Alınan teminatlar

	Orijinal para cinsi	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
		Yabancı para tutarı	TL karşılığı	Yabancı para tutarı	TL karşılığı
Alınan teminatlar	TL	1.103.722	1.103.722	997.022	997.022
Alınan teminatlar	ABD Doları	1.688	6.367	1.608	5.659
Alınan teminatlar	Avro	842	3.802	778	2.886
Teminat senetleri	TL	181.141	181.141	116.469	116.469
Teminat senetleri	ABD Doları	14.893	56.175	14.350	50.501
Teminat senetleri	Avro	24	108	24	89
Alınan ipotekler	TL	804.941	804.941	725.263	725.263
Doğrudan borçlandırma limiti	TL	754.035	754.035	591.760	591.760
		2.910.291		2.489.649	

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 16 - TAAHHÜTLER, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Verilen teminatlar

	Orijinal para cinsi	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
		Yabancı para tutarı	TL karşılığı	Yabancı para tutarı	TL karşılığı
Verilen teminatlar	TL	1.013.331	1.013.331	1.765.337	1.765.337
Verilen teminatlar	Avro	6.000	27.093	12.000	44.519
			1.040.424		1.809.856

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla verilen teminatlar kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonu TL cinsinden aşağıdaki gibidir:

		31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Orijinal para cinsi	Yabancı para tutarı	TL karşılığı	Yabancı para tutarı	TL karşılığı
Şirket Tarafından Verilen TRİ'ler					
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	TL	1.040.424	1.040.424	1.809.856	1.809.856
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı		-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı		-	-	-	-
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı					
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı		-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı		-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı		-	-	-	-
			1.040.424		1.809.856

Şirket'in verdiği diğer TRİ'lerin öz kaynaklara oranı	%0	%0
--	----	----

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 17 - TÜREV ARAÇLAR

Grup, Brent ham petrol fiyatları referans alınarak belirlenen petrol fiyatındaki dalgalanmanın stoklar üzerindeki etkisini yönetmek için emtia vadeli işlem sözleşmeleri yapmıştır.

Türev finansal araçlardan kaynaklanan kar veya zararlar konsolide kar veya zarar tablosunda finansman giderleri içerisinde muhasebeleştirilir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla açık sözleşmelerin uzlaştırma tarihleri en fazla on iki aylık bir süre içindir.

Türev varlıklar	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Emtia vadeli işlem sözleşmeleri	2.290	-
	2.290	-
Türev yükümlülükler	31 Aralık 2017	30 Aralık 2016
Emtia vadeli işlem sözleşmeleri	29.741	43.652
	29.741	43.652

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR

Şirket'in 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	Pay (%)	31 Aralık 2016	Pay (%)
Öztürk Turizm ve Yatırım A.Ş.	75.000	50,00	75.000	50,00
Toplam Öztürk Grubu	75.000	50,00	75.000	50,00
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	60.000	40,00	60.000	40,00
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	2.505	1,67	2.505	1,67
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş.	1.995	1,33	1.995	1,33
Mustafa Rahmi Koç	1.500	1,00	1.500	1,00
Semahat Sevim Arsel	1.500	1,00	1.500	1,00
Suna Kıraç	1.500	1,00	1.500	1,00
Mustafa Vehbi Koç	1.500	1,00	1.500	1,00
Mehmet Ömer Koç	1.500	1,00	1.500	1,00
Yıldırım Ali Koç	1.500	1,00	1.500	1,00
İpek Kıraç	1.500	1,00	1.500	1,00
Koç Yapı Malzemeleri A.Ş.	-	<0	-	<0
Toplam Koç Grubu	75.000	50,00	75.000	50,00
Sermaye düzeltme farkları	16.829		16.829	
	166.829	100,00	166.829	100,00

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Opet'in 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde 6762 sayılı kanuna ve diğer mevzuata uygun hazırlanmış finansal tablolardaki geçmiş yıl karları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yasal yedekler	141.908	125.158
Geçmiş yıl karları	607.559	450.808
	749.467	575.966

Şirket'in 27 Şubat 2017 tarihli olağan genel kurul toplantısında onaylandığı üzere, Şirket 2017 yılında 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap dönemine ilişkin toplam 175.000 TL tutarında kar dağıtımı yapmıştır.

NOT 19 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Türkiye

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı 2017 yılı için %20'dir (2016: %20). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır. Söz konusu kanun kapsamında, 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, geçici farkların 2018, 2018 ve 2020 yıllarında vergi etkisi oluşturacak kısmı için %22% vergi oranı ile, geçici farkların 2021 ve sonraki dönemlerde vergi etkisi oluşturacak kısmı için ise %20 oranı ile hesaplanmıştır.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 19 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

İngiltere

Kanunen kabul edilmeyen giderler, faiz geliri ve diğer istisna ve indirimlerden sonra ortaya çıkan matraha uygulanan kurumlar vergisi oranı %20'dir (31 Aralık 2016: %20).

Singapur

Kanunen kabul edilmeyen giderler, faiz geliri ve diğer istisna ve indirimlerden sonra ortaya çıkan matraha uygulanan kurumlar vergisi oranı %17'dir (31 Aralık 2016: %17).

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Cari dönem kurumlar vergisi gideri	106.139	85.914
Eksi: Peşin ödenen vergi	(92.818)	(72.904)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	13.321	13.010
31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllara ait konsolide kar veya zarar tablolarındaki cari dönem vergi gideri ile vergi öncesi kar üzerinden cari vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:		
	2017	2016
Vergi öncesi kar	740.551	478.708
Etkin vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi (20%)	(148.110)	(95.742)
Kanunen kabul edilmeyen giderler ve üzerinden vergi hesaplanmayan farklar	(4.632)	(6.866)
İndirim ve istisnalar	4.562	2.905
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	34.025	15.937
Diğer	(10.278)	3.498
Cari dönem vergi gideri	(124.433)	(80.268)

Ertelenmiş vergiler

Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin TMS ve vergi kanunlarına göre hazırlanan yasal finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmeleri sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Ertelenmiş vergiler ileriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplanır.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 19 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Birikmiş geçici farklar ve yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri aşağıda sunulmuştur:

	Birikmiş geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	282.892	253.294	(56.578)	(50.659)
Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı	407.581	324.201	(20.379)	(16.210)
Şüpheli ticari alacak karşılığı	8.047	(6.718)	(1.770)	1.344
Kıdem tazminatı karşılığı	(11.183)	(12.023)	2.237	2.405
Ertelenmiş finansman gideri, net	9.775	(20.673)	(1.155)	4.135
Türev araçlar	(29.741)	(43.652)	6.543	8.730
Borçlanmalara ilişkin düzeltmeler	13.101	8.320	(2.882)	(1.664)
Diğer	(15.624)	(19.755)	3.553	3.951
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü, net			(70.431)	(47.968)

Ertelenmiş vergilerin yıl içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibarıyla	(47.968)	(48.228)
Kar veya zararla ilişkilendirilen	(18.294)	5.646
Diğer kapsamlı gelirle ilişkilendirilen	(4.169)	(5.386)
31 Aralık itibarıyla	(70.431)	(47.968)

NOT 20 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yurtiçi satışlar	25.375.771	18.039.474
Yurtdışı satışlar	3.429.142	2.738.659
Hizmet gelirleri	77.388	117.014
Brüt satışlar	28.882.301	20.895.147
Satışlardan iskontolar (-)	(478.350)	(353.462)
Satışlardan iadeler (-)	(12.867)	(8.016)
Hasılat	28.391.084	20.533.669
Satılan ticari mal maliyeti	(26.882.562)	(19.254.888)
Brüt kar	1.508.522	1.278.781

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 21 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Personel giderleri	79.864	68.085
Vergi, resim ve harç giderleri ve EPDK payı	22.834	17.810
Bilgi teknolojileri giderleri	18.697	15.163
Dava, takip ve müşavirlik giderleri	17.656	18.270
Amortisman giderleri ve itfa payları	12.766	13.100
Bağış ve yardımlar	7.819	4.630
Şüpheli ticari alacak karşılığı	7.791	10.366
Bakım onarım giderleri	6.787	5.603
Cezalar ve vergiye tabi olmayan giderler (KKEG)	5.889	6.016
Seyahat ve ulaşım giderleri	4.034	3.654
Ofis giderleri	3.382	3.491
Temsil giderleri	2.408	2.020
Kira giderleri	2.323	1.449
İletişim giderleri	2.034	2.029
Diğer	9.350	8.053
	203.634	179.739

NOT 22 - PAZARLAMA GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
İntifa kira giderleri	165.114	147.265
Reklam giderleri	90.116	65.530
Amortisman giderleri ve itfa payları	83.111	74.604
Kira giderleri	81.024	51.733
Personel giderleri	69.895	65.550
Tamir, bakım ve onarım giderleri	26.693	19.569
Vergi, resim ve harç giderleri	20.435	10.719
Nakliye, depolama ve sigorta giderleri	19.307	12.972
Dava takip ve müşavirlik giderleri	6.328	5.252
Sigorta giderleri	3.111	3.380
Enerji giderleri	2.892	2.956
Diğer	23.696	24.447
	591.722	483.977

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 23 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer gelirler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri	162.950	82.650
Ticari alacakların kur farkı gelirleri	64.342	27.963
Hizmet gelirleri	9.083	6.417
Konusu kalmayan şüpheli alacak karşılıkları	3.016	4.785
Otopos tekpos geliri	4.310	3.618
Diğer	48.142	17.098
	291.843	142.531

Esas faaliyetlerden diğer giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri	161.726	76.266
Ticari borçların kur farkı giderleri	121.226	106.736
Diğer	4.186	18.407
	287.138	201.409

NOT 24 - YATIRIM FAALİYETLERDEN GELİRLER VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Temettü geliri	13.124	13.053
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış karı	4.223	1.264
	17.347	14.317

Yatırım faaliyetlerinden giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış zararı	1.565	3.959
	1.565	3.959

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

Finansman gelirleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Faiz geliri	13.171	3.121
Kur farkı geliri	12.292	14.404
Diğer	159	1.142
	25.622	18.667

Finansman giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Faiz gideri	154.367	126.593
Türev araçlar	27.525	43.587
Kur farkı gideri	3.020	10.495
Teminat mektubu komisyon giderleri	3.696	4.532
Diğer	240	984
	188.848	186.191

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) İş ortaklıkları
- (2) Koç Topluluğu şirketleri
- (3) Ortak, nihai ortak
- (4) Öztürk Grubu şirketleri

a) Grup'un ilişkili banka bakiyeleri

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yapı Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾		
Mevduatlar	5.939	8.865
POS hesaplar	907	16.642
	6.846	25.507

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yapı Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾		
Krediler	472.057	383.313
	472.057	383.313

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

b) İlişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar:

Grup şirketlerinden alacaklar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Akpa Day. Tük. LPG ve Akaryakıt Ür. Paz. A.Ş. ("Akpa") ⁽²⁾	27.537	18.551
Aygaz A.Ş. ("Aygaz") ⁽²⁾	14.407	17.130
OP Grup Enerji Maden ve İnşaat A.Ş. ("OP Grup") ⁽⁴⁾	7.965	3.134
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ("YKB") ⁽²⁾	2.543	446
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak Tankercilik") ⁽²⁾	2.179	573
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. ("Ford") ⁽²⁾	1.353	494
Opet Fuchs Madeni Yağ Sanayi ve Tic. A.Ş. ("Opet Fuchs") ⁽²⁾	1.100	991
Carya Turizm Yatırımları A.Ş. ("Carya") ⁽⁴⁾	879	2.205
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ("Otokoç") ⁽²⁾	796	387
THY-Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. ("THY Opet") ⁽¹⁾	761	740
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	512	487
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	383	737
Arçelik A.Ş. ("Arçelik") ⁽²⁾	356	387
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş. ("Türk Traktör") ⁽²⁾	187	135
Kartal Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	144	57
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy Tankercilik") ⁽²⁾	107	518
Güvenok Lojistik Akaryakıt ve Turizm San. Tic. A.Ş. ⁽⁴⁾	66	95
Regnum Gayrimenkul Geliştirme İnşaat San. ve Dış Tic. A.Ş. ("Regnum") ⁽⁴⁾	14	4
Dorado Naturel Ürünler Kimya Sanayi ve Tic. A.Ş. ⁽⁴⁾	8	11
Patimax Evcil Hayvan Beslenme ve İhtiyaç Ürünleri San. Tic. A.Ş. ⁽⁴⁾	4	4
Diğer ⁽²⁾	3.360	2.398
	64.661	49.484

Hissedarlardan alacaklar:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş") ⁽³⁾	41.819	3.392
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. ("Zer") ⁽³⁾	676	7
Öztürk Yatırım A.Ş. ⁽³⁾	1	1
	42.496	3.400
	107.157	52.884

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

c) İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar

Grup şirketlerine borçlar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Opet Aygaz ⁽¹⁾	20.446	18.885
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. ⁽²⁾	13.813	4.137
Otokoç ⁽²⁾	3.590	2.503
Carya ⁽⁴⁾	881	2.253
Aygaz ⁽²⁾	656	155
Regnum ⁽⁴⁾	411	-
Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı ⁽²⁾	367	522
OP Grup ⁽⁴⁾	281	327
RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. ⁽²⁾	174	276
Akpa ⁽²⁾	155	84
Ford ⁽²⁾	71	-
Diğer ⁽²⁾	3.984	6.680
	44.829	35.822

Hissedarlara borçlar:

Tüpraş ⁽³⁾	999.531	632.580
Zer ⁽³⁾	17.138	14.886
	1.016.669	647.466
	1.061.498	683.288

d) İlişkili taraflara uzun vadeli ticari borçlar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Opet-Aygaz ⁽¹⁾	122.569	128.256
	122.569	128.256

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

e) İlişkili taraflara ürün satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
<u>Grup şirketlerine ürün satışları:</u>		
Akpa ⁽²⁾	222.227	168.266
Salacak Tankercilik ⁽²⁾	11.546	7.121
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾	9.167	8.303
Otokoç ⁽²⁾	8.084	6.216
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	7.087	5.176
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. ⁽²⁾	5.430	4.238
Maltepe Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	4.191	2.712
Netsel Turizm Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	4.005	3.063
Kartal Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	3.973	2.708
Arçelik ⁽²⁾	3.834	5.590
Kadıköy Tankercilik ⁽²⁾	3.401	2.148
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	3.334	2.558
Damla Denizcilik A.Ş. ⁽²⁾	3.332	2.114
Düzey Tüketim Malları Pazarlama A.Ş. ⁽²⁾	3.294	2.665
Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş. ⁽²⁾	3.192	2.026
Türk Traktör ⁽²⁾	2.633	1.912
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. ⁽²⁾	2.228	1.667
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	1.882	1.194
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. ⁽²⁾	1.773	1.504
Aygaz ⁽²⁾	1.595	1.444
Koçtaş Yapı Marketleri Tic. A.Ş. ⁽²⁾	1.251	1.159
Tat Konserve Sanayi A.Ş. ⁽²⁾	856	763
Setur Servis Turistik A.Ş. ⁽²⁾	762	573
RMK Marine Gemi Yapım San. ve Den Taş. İşl. ⁽²⁾	623	232
Opet-Fuchs Madeni Yağlar ⁽¹⁾	609	1.023
Koç Holding A.Ş. ⁽²⁾	598	488
Yapı Kredi Emeklilik A.Ş. ⁽²⁾	496	355
Palmira Turizm Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	437	381
Demir Export A.Ş. ⁽²⁾	421	440
Arçelik LG Klima San.veTic.A.Ş. ⁽²⁾	275	252
Beykoz Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	274	309
Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O. ⁽²⁾	248	218
Kuleli Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	231	185
Koç Tüketici Finansmanı A.Ş. ⁽²⁾	185	143
Kandilli Tankercilik A.Ş. ⁽²⁾	169	159
Otoyol Sanayi A.Ş. ⁽²⁾	10	6
Carya ⁽⁴⁾	8	5
Diğer ⁽²⁾	6.813	4.211
	320.474	243.527
<u>Hissedarlara ürün satışları:</u>		
Tüpraş ⁽³⁾	57.885	519
Zer ⁽³⁾	447	197
	58.332	716
	378.806	244.243

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

f) İlişkili taraflara yapılan hizmet satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
<u>Grup şirketlerine yapılan hizmet satışları:</u>		
Aygaz ⁽²⁾	107.457	116.205
THY Opet ⁽¹⁾	5.837	5.758
Opet Fuchs ⁽¹⁾	3.202	2.848
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾	2.357	1.904
Üsküdar Tankercilik ⁽²⁾	798	582
Kadıköy Tankercilik ⁽²⁾	369	432
Otokoç ⁽²⁾	178	3
Akpa ⁽²⁾	24	18
Diğer ⁽²⁾	102	286
	120.324	128.036
<u>Hissedarlara yapılan hizmet satışları:</u>		
Tüpraş ⁽³⁾	31.544	34.943
Zer ⁽³⁾	1.026	373
	32.570	35.316
	152.894	163.352

g) İlişkili taraflardan stok alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
<u>Grup şirketlerinden stok alımları:</u>		
Öztürkler Tarım ve Petrol Ürünleri Tic.Ltd.Şti. ("Öztürkler Tarım") ⁽⁴⁾	15.533	11.015
Akdeniz Akaryakıt ⁽²⁾	8.831	6.648
Akpa ⁽²⁾	6.584	5.489
OP Grup ⁽⁴⁾	4.540	2.741
Opet-Fuchs Madeni Yağlar ⁽¹⁾	4.316	340
Carya ⁽⁴⁾	1.515	309
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. ⁽²⁾	-	379
Diğer ⁽²⁾	536	547
	41.855	27.468
<u>Hissedarlardan stok alımları:</u>		
Tüpraş ⁽³⁾	15.005.494	10.037.787
Zer ⁽³⁾	6.434	5.158
	15.011.928	10.042.945
	15.053.783	10.070.413

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

h) İlişkili taraflardan hizmet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
<u>Grup şirketlerinden hizmet alımları ve diğer alımlar:</u>		
Opet Aygaz ⁽¹⁾	20.528	18.917
Salacak Tankercilik ⁽²⁾	12.860	987
Tanı Pazarlama ⁽²⁾	9.614	9.344
Koç Holding A.Ş. ⁽²⁾	8.329	8.162
Carya ⁽⁴⁾	6.675	5.267
Ram Sigorta ⁽²⁾	5.804	5.337
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. ⁽²⁾	5.360	4.137
Setur Servis Turistik A.Ş. ⁽²⁾	2.918	12.228
Eltek Elektrik Enerjisi İth. İhr.ve Toptan Tic. A.Ş. ("Eltek") ⁽²⁾	2.447	2.386
Aygaz DoğalGaz Toptan Satış A.Ş. ⁽²⁾	1.778	852
Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. ⁽²⁾	1.450	1.514
Aygaz ⁽²⁾	866	98
Otokoç ⁽²⁾	805	608
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. ⁽²⁾	416	445
Akpa ⁽²⁾	293	282
Palmira Turizm Ticaret A.Ş. ⁽²⁾	198	47
Koçtaş Yapı Marketleri Tic. A.Ş. ⁽²⁾	39	57
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾	-	45
Diğer ⁽²⁾	880	2.853
	81.260	73.566
<u>Hissedarlardan hizmet alımları:</u>		
Zer ⁽³⁾	60.418	50.283
Tüpraş ⁽³⁾	196	92
	60.614	50.375
	141.874	123.941

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

i) İlişkili taraflardan sabit kıymet alımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
<u>Grup şirketlerinden hizmet alımları ve diğer alımlar:</u>		
Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. ⁽²⁾	13.485	7.333
Regnum ⁽⁴⁾	3.019	-
Koçtaş Yapı Marketleri Tic. A.Ş. ⁽²⁾	65	24
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. ⁽¹⁾	-	143
Arçelik ⁽²⁾	-	2
Diğer ⁽²⁾	8	259
	16.577	7.761

Hissedarlardan hizmet alımları:

Zer ⁽³⁾	15.000	13.442
	15.000	13.442
	31.577	21.203

j) Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Maaş ve kısa vadeli sağlanan faydalar	30.178	26.106
Diğer uzun vadeli sağlanan faydalar	1.548	896
	31.726	27.002

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla Şirket tarafından yönetim kurulu üyeleri ve kilit yöneticilere sağlanan faydalar, ücret, SGK ve Koç Holding Emeklilik Vakfı işveren hisselerini ve yönetim kurulu huzur haklarını içermektedir.

k) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾	43.250	325
	43.250	325

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 26 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

l) Vadeli mevduat ve finansal yatırım faiz gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ⁽²⁾	494	798
	494	798

m) Yapılan bağışlar

Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı ⁽²⁾	639	469
Vehbi Koç Vakfı ⁽²⁾	600	1.500
Koç Üniversitesi ⁽²⁾	424	292
Koç Spor Kulübü Derneği ⁽²⁾	78	61
Diğer ⁽²⁾	47	77
	1.788	2.399

NOT 27 - HİSSE BAŞINA KAZANÇ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Net dönem karı	616.118	398.440
Beheri 1 Kr nominal değerli hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi	150.000.028	150.000.028
Toplam Kr cinsinden hisse başına esas ve nispi kazanç	4,11	2,66

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Finansal risk yönetimi

Grup, faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler; kredi riski, piyasa riski (kur riski ve faiz oranı riski) ve likidite riskidir. Grup'un genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine bağlı muhtemel olumsuz gelişmelerin, finansal performans üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yoğunlaşmaktadır.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

A) Likidite riski

Likidite riski, varlıklardaki artışın fonlanamaması, vadesi gelmiş yükümlülüklerin karşılanamaması ve likit olmayan piyasalarda yapılan işlemler sonucunda oluşan riskleri kapsamaktadır. Grup'un likidite riski yönetimi çerçevesinde fonlama kaynakları çeşitlendirilmekte, yeterli düzeyde nakit ve nakde dönüştürülebilir enstrüman bulundurulmakta, ani bir nakit ihtiyacını karşılayabilmek için nakit ve nakit benzeri varlık toplamının, kısa vadeli yükümlülüklerin önceden belirlenmiş bir seviyesi altına düşmemesi temin edilmektedir.

Grup seviyesinde yapılan nakit akış planlarında; (a) finansal borçların kısa vadeye düşen anapara geri ödemeleri ve faiz yükümlülüklerinin operasyonel nakit girişleri ile karşılanacağı (b) diğer borçların kısa vadeye düşen taksit ödemelerinin ise mevcut uzun vadeli kredi sözleşmeleri çerçevesinde tahsis edilen limitlerin kullanılması ve hissedarlar tarafından sağlanan fonlar veya alternatif finansman yöntemlerinin kullanılması ile temin edileceği öngörülmektedir.

Aşağıdaki tablo Grup'un bilanço tarihi itibarıyla kalan vadelerine göre finansal yükümlülükleri için ödeyeceği nakit çıkışlarını göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akım tutarları olup, Grup, likidite yönetimini beklenen indirgenmemiş nakit akımlarını dikkate alarak yapmaktadır.

Türev olmayan finansal yükümlülükler:

2017	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit akışı	3 aydan kısa	3 - 12 ay arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan uzun
Finansal borçlanmalar	2.297.654	2.310.755	1.115.550	72.939	1.122.266	-
Ticari borçlar	1.288.669	1.302.250	1.163.994	15.687	82.810	39.759
	3.586.323	3.613.005	2.279.544	88.626	1.205.076	39.759

2016	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit akışı	3 aydan kısa	3 - 12 ay arası	1 - 5 yıl arası	5 yıldan uzun
Finansal borçlanmalar	2.117.423	2.125.742	1.189.098	74.818	861.826	-
Ticari borçlar	881.179	886.783	744.032	14.495	76.343	51.913
	2.998.602	3.012.525	1.933.130	89.313	938.169	51.913

Nakit çıkışları, satışlardan elde edilecek nakit girişleri ve gerekli görüldüğü takdirde finansman yoluyla karşılanacaktır.

B) Kredi riski

Grup, vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Grup yönetimi müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini her bir müşteri için ayrı ayrı olmak kaydıyla kredi limitleri belirleyerek ve gerektiği takdirde teminat alarak riskli gördüğü müşterilerine ise sadece nakit tahsilat yoluyla satış yaparak azaltmaktadır. Grup'un tahsilat riski esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide bilançosunda net olarak gösterilmektedir.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kaldığı kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

31 Aralık 2017	Alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer		
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar					
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	107.157	2.316.568	-	-	76.812	-	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	1.918.829	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	107.157	1.769.774	-	-	76.812	-	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	505.917	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri							
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	171.068	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(130.191)	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	40.877	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2016	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski	52.884	1.992.419	-	-	112.205	-	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	1.722.285	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	52.884	1.685.266	-	-	112.205	-	-
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	282.810	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri							
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	142.422	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(120.079)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	22.343	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

C) Piyasa riski

Grup emtia fiyatı, döviz kuru ve faiz oranı risklerini piyasa riskinin en önemli unsurları olarak görmektedir. Döviz kuru ve faiz oranı riskleri portföy ve ürün bazında ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Faiz oranı riski

Grup, faiz oranı bulunduran varlık ve yükümlülükleri dolayısıyla faiz oranı riskine maruz kalmaktadır. Grup, bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini yeniden fiyatlandırmaya kalan sürelerini dengelemek suretiyle yönetmektedir.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki belirtilmiştir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Sabit faizli finansal araçlar		
<i>Finansal varlıklar</i>		
Vadeli mevduatlar	10.522	11.066
<i>Finansal yükümlülükler</i>		
Finansal borçlanmalar	2.204.421	1.964.439
Değişken faizli finansal araçlar		
<i>Finansal yükümlülükler</i>		
Finansal borçlanmalar	93.233	152.984

31 Aralık 2017 tarihinde ABD Doları ve TL cinsinden olan faizler 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı; finansal yükümlülüklerden kaynaklanan faiz gideri 11.874 TL daha yüksek/düşük olacaktı.

Döviz kuru riski

Grup, yaptığı yabancı para işlemlerden ötürü kur riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Grup'un net finansal yükümlülükleri, esas olarak ticari mal ithalatı ve yapılan ihracat sebebiyle yabancı para çevrim riskine maruzdur. Grup, söz konusu yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır.

Yabancı para cinsinden sahip olunan varlık ve yükümlülüklerin tutarları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Varlıklar	248.519	167.300
Yükümlülükler	(1.166.131)	(829.292)
Net yabancı para pozisyonu	(917.612)	(661.992)

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	31 Aralık 2017					31 Aralık 2016				
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP	Diğer
Ticari alacaklar	228.083	60.469	-	-	-	108.902	30.945	-	-	-
Parasal finansal varlıklar	20.436	5.418	-	-	-	58.398	16.594	-	-	-
Dönen varlıklar	248.519	65.887	-	-	-	167.300	47.539	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam varlıklar	248.519	65.887	-	-	-	167.300	47.539	-	-	-
Ticari borçlar	1.123.789	297.937	-	-	-	770.096	218.827	-	-	-
Finansal borçlanmalar	21.172	5.613	-	-	-	19.732	5.607	-	-	-
Kısa vadeli yükümlülükler	1.144.961	303.550	-	-	-	789.828	224.434	-	-	-
Finansal borçlanmalar	21.172	5.613	-	-	-	39.464	11.214	-	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler	21.172	5.613	-	-	-	39.464	11.214	-	-	-
Toplam yükümlülükler	1.166.133	309.163	-	-	-	829.292	235.648	-	-	-
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların Net varlık/(yükümlülük) pozisyonu										
Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	-	-	-	-	-	(661.992)	(188.109)	-	-	-
Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu										
	(917.614)	(243.276)	-	-	-	(661.992)	(188.109)	-	-	-

Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ve ticari borçlardan ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu toplam petrol ürünü stokları tutarı 883.863 bin TL (ÖTV'siz stok değeri) (31 Aralık 2016: 551.712 bin TL)'dir (Not 6).

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un sahip olduğu ABD Doları cinsinden döviz pozisyonunun TL'nin yabancı para karşısında %10 değer kazanması ve kaybetmesi ve diğer tüm değişkenlerin sabit olduğu varsayımı altında dönem net kar/zararı ve özkaynakları üzerindeki etkisi aşağıda belirtilmiştir.

	31 Aralık 2017 Kar/ (Zarar)		31 Aralık 2017 Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü)	(91.761)	91.761	(91.761)	91.761
ABD Doları Net Etki	(91.761)	91.761	(91.761)	91.761
Toplam Net Etki	(91.761)	91.761	(91.761)	91.761

	31 Aralık 2016 Kar/ (Zarar)		31 Aralık 2016 Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü)	(66.199)	66.199	(66.199)	66.199
ABD Doları Net Etki	(66.199)	66.199	(66.199)	66.199
Toplam Net Etki	(66.199)	66.199	(66.199)	66.199

İhracat ve ithalat bilgileri

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
İhracat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	3.429.142	2.738.659
	3.429.142	2.738.659
İthalat		
ABD Doları (Bin TL karşılığı)	4.312.771	2.529.531
	4.312.771	2.529.531

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Sermaye risk yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri, diğer paydaşlarına fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla net finansal borç/yatırılan sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam finansal borçlanmalar (Not 4)	2.297.654	2.117.423
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 3)	76.828	112.230
Net finansal borç	2.220.826	2.005.193
Özkaynaklar	2.323.668	1.794.558
Yatırılan sermaye	4.544.494	3.799.751
Net finansal borç/yatırılan sermaye oranı	50,56%	55,73%

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit edilmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Nakit ve nakit benzeri değerlerin önemli bir kısmının kısa vadeli olması nedeniyle, kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yakınsadığı öngörülmektedir.

Ticari alacakların etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilen kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Finansal yükümlülükler

Kısa vadeli finansal ve ticari borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli finansal borçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, cari piyasa faiz oranları kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır.

OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR (Devamı)

Gerçeğe uygun değer tahmini

Grup'un gerçeğe uygun değer ile ölçülen finansal varlık ve yükümlülüklerinin sınıflandırması aşağıda sunulmuştur:

- Seviye 1: Belirli varlık ve yükümlülükler için, aktif piyasada kote edilmiş fiyatlar (düzeltilme yapılmamış);
- Seviye 2: Seviye 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık ve yükümlülükler için, ya direk (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler;
- Seviye 3: Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenmeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenmeyen girdiler).

Grup'un gerçeğe uygun değer ile ölçülen varlıkları/(yükümlülükleri) aşağıda sunulmuştur:

31 Aralık 2017	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Finansal yatırımlar	-	-	513.121	513.121
Türev araçlar	-	(27.451)	-	(27.451)
	-	(27.451)	513.121	485.670
31 Aralık 2016	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Finansal yatırımlar	-	-	427.701	427.701
Türev araçlar	-	(43.652)	-	(43.652)
	-	(43.652)	427.701	384.049